

ଧାନର କେଉଁ ସବୁ ଅବସ୍ଥାକୁ ମାପ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ?

୧. ଜଳାୟ ଅଂଶ (ଧାନର ଜଳାୟ ଅଂଶ ମାପ କରିବା ଦେଖନ୍ତୁ)
୨. ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିବା ଶସ୍ୟ
୩. ଶସ୍ୟର ଆକାର
୪. ଅପରିପକ୍ୱ ଧାନ
୫. ଅପରିଷ୍କାର ପଦାର୍ଥ
୬. ୧୦୦୦ ଧାନର ଓଜନ

ମପାଯିବ।

୧. ଭାଙ୍ଗିଯାଇଥିବା ଶସ୍ୟ

ଭଙ୍ଗାଧାନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯଦ୍ୱା ସାହାଯ୍ୟରେ ୧୦୦ଟି ନମୁନା ଧାନରେ ଭଙ୍ଗାଧାନ ସଂଖ୍ୟା ଗଣନ୍ତୁ । ଏହାପରେ ନିମ୍ନ ସୂତ୍ର ଅନୁସାରେ ଭଙ୍ଗା ଶସ୍ୟର ଶତକଡ଼ା ଭାଗ ହିସାବ କରନ୍ତୁ ।

$$\text{ଭଙ୍ଗା ଶସ୍ୟ (\%)} = \frac{\text{ଭାଙ୍ଗିଯାଇଥିବା ଶସ୍ୟ (ସଂଖ୍ୟା)} \times ୧୦୦}{୧୦୦ ଶସ୍ୟ}$$

୨. ଶସ୍ୟର ଆକାର

ଗୋଟିଏ କ୍ୟାଲିପର ବା ଫଂଟୋ ବର୍ଦ୍ଧିତ ବ୍ୟବହାର କରି ଧାନ ନମୁନାର ଲମ୍ବ ଓ ଓସାର ମାପିବାକୁ ହେବ । ଏହିପରି ୨୦ଟି ଧାନକୁ ନେଇ ମାପ କରାଯାଇଥାଏ । ନିମ୍ନ ସୂତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ଧାନର ଆକାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥାଏ ।

$$\text{ଲମ୍ବ ଓସାରର ଅନୁପାତ} = \frac{\text{ଧାନର ହାରାହାରି ଲମ୍ବ (ମି.ମି.)}}{\text{ଧାନର ହାରାହାରି ଓସାର (ମି.ମି.)}}$$

ଧାନ ପାଇଁ ରହିଥିବା ଆକୃତ୍ୱାତ୍ମକ ମାନକ ସଂଗଠନର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନ ଅନୁସାରେ ଧାନର ଶ୍ରେଣୀକରଣ କରାଯାଇଥାଏ ।

୩. ଅପରିପକ୍ୱ ଧାନ

୧. ପରିଶିଷ୍ଟ ଶସ୍ୟ ନମୁନା ତୟନ କରନ୍ତୁ ।
୨. ନମୁନାରେ ଥିବା ଅପରିପକ୍ୱ ଧାନ ଧାନକୁ ଅଲଗା କରି ଏହାର ଓଜନ ନିଅନ୍ତୁ ।
୩. ନିମ୍ନ ସୂତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ନମୁନାରେ ଥିବା ଅପରିପକ୍ୱ ଧାନର ଶତକଡ଼ା ଭାଗ ଜାଣନ୍ତୁ ।

$$\text{ଅପରିପକ୍ୱ ଶସ୍ୟ (\%)} = \frac{\text{ଅପରିପକ୍ୱ ଶସ୍ୟର ଓଜନ ଘ ୧୦୦}}{\text{ନମୁନାର ମୋଟ ଓଜନ}}$$

୪. ଅପରିଷ୍କାର ପଦାର୍ଥ

- ଶସ୍ୟର ୧୦୦ ଗ୍ରାମ ନମୁନା ନେଇ ଏଥିରୁ ଗୋଡ଼ି, ଘାସ ମଞ୍ଜି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ବାହାର କରିଦିଅନ୍ତୁ ।
- ଏହାର ମୋଟ ଓଜନ ନିଅନ୍ତୁ । ଏହାପରେ ନମୁନାରେ ଅପରିଷ୍କାର ପଦାର୍ଥର ଶତକଡ଼ା ଭାଗ ହିସାବ କରନ୍ତୁ ।

$$\text{ଅପରିଷ୍କାର ପଦାର୍ଥ (\%)} = \frac{\text{ପରିଷ୍କାର ଶସ୍ୟର ଓଜନ ଘ ୧୦୦}}{\text{ନମୁନାର ମୋଟ ଓଜନ}}$$

୧୦୦୦- ମଞ୍ଜିର ଓଜନ

- ଧାନର ୧୦୦୦ ମଞ୍ଜି ନେଇ ଏହାର ଓଜନ ନିଅନ୍ତୁ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେଖନ୍ତୁ:

ଧାନ ଫସଲ ପଦ୍ଧତି ଆଧାରିତ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର www.rkbodisha.in

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଆଧାରିତ ଫସଲ ପଦ୍ଧତିର ଉତ୍ପାଦିକତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି

Website: www.rkbodisha.in , Email: contact@rkbodisha.in

